

Sporočilo za javnost *** 15. 3. 2012 *** za objavo takoj

Obnovljivi viri energije v Pomurju

Moravske Toplice, 15. marec 2012 – V Moravskih Toplicah je v okviru projekta Enerscapes (1) potekala razprava »Možnosti izrabe obnovljivih virov energije v Pomurju z upoštevanjem varovanja krajine in okolja«. Razpravo so organizirali Fakulteta za energetiko Univerze v Mariboru, Lokalna energetska agencija za Pomurje, Slovenski E-forum, Greenpeace in društvo Focus. Strokovnjaki so predstavili različne poglede na razvoj energetike v Pomurju in kot največje razvojne priložnosti regije na tem področju označili energetska učinkovitost, vodno, sončno in geotermalno energijo ter lesno biomaso.

V uvodnem delu razprave so strokovnjaki predstavili poglede na izzive, kot so smiselnost in možnost postavitve hidroelektrarn na reki Muri, izkoriščanje in uvoz biomase ter izkoriščanje geotermalne in sončne energije, dveh največjih potencialov v Pomurju. Spregovorili so tudi o umeščenosti Pomurja v trajnostno energetska prihodnost na osnovi strateških dokumentov, kot sta Nacionalni energetska program in Evropski Kažipot za energijo 2050. Dotaknili so se tudi prednosti in učinkov na regionalni ravni ter podpornih mehanizmov za trajnostno energijo. Predstavljeni so bili tudi različni scenariji izkoriščanja obnovljivih virov energije za območje Pomurja, s poudarkom na varovanju okolja.

Po mnenju dr. Andreja Predina, dekana Fakultete za energetiko v Mariboru, bodo obnovljivi viri energije temelj energetike v prihodnosti. K temu vodi tudi projekt Enerscapes, ki ga izvaja 7 partnerjev iz mediteranske regije, obravnava pa pregled zakonodaje s področja energije in okolja, pregled zaščitenih območij in pregled potencialov OVE. Projekt poskuša tudi najširše vključiti javnost v procese umeščanja OVE v prostor.

Pomurje ima zelo dobre pogoje pri potencialu OVE, vendar pa je potrebno po mnenju Bojana Vogrinčiča iz LEA Pomurje določiti smotno mejo med izkoriščanjem OVE in varovanjem okolja, pri čemer mora imeti varovanje okolja prednost pred povečanjem obsega rabe OVE. Ključen ukrep je energetska učinkovitost in določen delež potenciala bo izhajal iz energetske učinkovitosti.

V Pomurju ima velik potencial lesna biomasa in ocenjuje se, da bi 1800 gospodinjstev lahko prešlo na lesno biomaso. Prav tako je velik potencial sonca, kjer bi se lahko koristilo skoraj 10 GWh sončne energije letno, ne da bi bilo treba montirati fotovoltaike na kmetijske površine. Geotermalna energija ima potenciala, vendar pa je potrebno preprečiti tveganje izpuščanja tople onesnažene vode v okolje.

Dr. Jurij Avsec iz Fakultete za energetiko poudarja, da se je treba lotiti izkoriščanja lesne biomase sistematsko in integrirano ter jo uporabiti v t.i. zaključenem krogu, kjer se les najprej izrabí v industriji, nato pa se ostanke energetska izkoristi – ne samo za kurjenje, temveč tudi za proizvodnjo elektrike. Lesno biomaso je treba dopolnjevati z geotermalno energijo in sončno energijo.

Pomurje se sooča z velikim odprtim vprašanjem glede energetskega izkoriščanja Mure. Po mnenju dr. Darka Anželja iz Pomurskega razvojnega inštituta, čigar naloga je, da seznanja javnost s projektom energetske izrabe Mure, ki ga vodijo Dravske hidroelektrarne (DEM), ima Mura dober energetska potencial razen tega pa bi se dalo skozi energetska izkoriščanje rešiti tudi ostale probleme, kot npr. poglobljanje Mure in nizka poplavna varnost. Dr. Andrej Predin predlaga, da se v primeru postavitve HE na Muri izkoristijo alternativne tehnologije, s katerimi je mogoče okolju prijazno 'izpleniti' energijo. Reka Mura bi po njegovem mnenju lahko predstavljala hrbtenico energetike v Pomurju.

Kljub pozitivnim mnenjem o energetskega koriščenju Mure pa je bilo v razpravi slišati tudi negativna mnenja. Simon Balažič iz zveze društev za varstvo reke Mure Moja Mura opozarja, da se na Muri že izvajajo projekti – novi rokavi, širitve – s katerimi se išče in izvaja rešitve za stabilizacijo reke Mure.

Balažič opozarja na problem prevelike porabe energije, saj smo eni od največjih porabnikov v Evropi. Opozarja, da bi se lahko 643 GWh elektrike prihranilo v gospodinjstvih, kar je za 10 HE na Muri. Razen tega bi hidroelektrarne na Muri prinesle kakšen 1 % elektrike, izgube v omrežjih pa so od 8 – 13 %.

Aleš Zver iz Keter Organica, lastnice in ponudnice bioplinskih elektrarn, je pojasnil, da so bioplinske elektrarne nastale iz potrebe po predelavi bioloških ostankov v gnojila. Ocenjuje, da bi vsi kmetje iz okolice lahko gnoj pridelali v bioplinarnah. Gre za sektor, ki ima v Pomurju velik pomen in tudi zaposlitveni potencial, saj v Nemčiji samo za letos načrtujejo 47000 zaposlitev na področju bioplina.

Boštjana Žajdela iz Regionalne razvojne agencije Mura opozarja, da EU nas zavezuje k zmanjševanju emisij, kar zahteva določene spremembe v življenjskem slogu. Na voljo so številni mehanizmi, ki spodbujajo spremembe, kot so subvencije, krediti ali ugodne odkupne cene za energijo iz OVE.

Dejan Savič iz Greenpeace pravi, da je treba iskati boljše opcije za zagotavljanje energije, če hočemo zmanjšati negativne učinke na okolje in zdravje ljudi. Slovenija glede izpustov in rabe OVE ni zavezana predvsem EU, temveč smo zavezani sami sebi in prihodnjim generacijam. Savič opozarja, da so tudi tehnologije OVE industrija, kot vsaka druga, zato je treba vplive te industrije prav tako obravnavati z vidika okolja in družbe.

Gorazd Marinček iz Slovenskega E-foruma ob tem izpostavlja poudarja, da je najcenejša energija tista, ki je ne porabimo. V Sloveniji namreč porabimo 54 % energije več na enoto proizvoda kot povprečje EU. Ob inteligentni uporabi energije bi si lahko marsikatero težavo prihranili. Veseli ga ocena iz scenarijev za Pomurje, ki kaže visok interes za izkoriščanje potencialov učinkovite rabe energije. Pomurje mora razmišljati o razpršeni proizvodnji ter samozadostnosti lokalnih skupnosti in gospodinjstev.

KONTAKT:

Lidija Živčič, Focus, društvo za sonaraven razvoj, lidija@focus.si, 0590 71 326
Bojan Vogrinčič, LEA Pomurje, bojan@lea-pomurje.si, 02 538 13 54

(1) <http://www.enerscapes.eu/>